

Tanítási tervezet

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2018.10.24.

Iskola, osztály: 10.D

Iskola neve és címe: ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium 1053 Budapest,

Papnövelde utca 4-6.

Tanít: Magyar Anett

Témakör megnevezése: A világgazdaság jellemző folyamatai

Tanítási egység (téma) címe: **A pénz világa**

Az óra (jellemző) típusa: Új ismereteket szerző és feldolgozó óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- A pénz szerepének megismerése a mindennapokban (értékmérő, értékmegőrző, forgalmi eszköz szerep)
- Pénzügyi szolgáltatások megismerése és értékelése (folyószámla, hitel, befektetés, értékpapírok, valuta)
- Az infláció kialakulásában szerepet játszó tényezők bemutatása, az infláció következményeinek mérlegelése

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- A pénzügyvilág alapvető folyamatainak megértése; ezek alapján következtetések levonása az árfolyam alakulásáról, az infláció hatásait illetően
- Az információszerzési képesség fejlesztése diagramok és képek elemzésével
- Az oksági gondolkodás fejlesztése az egyes pénzügyi folyamatok és az azokhoz kapcsolódó (fogyasztói) döntésekhez kötődően
- A szövegértési és feldolgozási készség fejlesztése, gyakorlása
- A szóbeli szövegalkotási képesség fejlesztése

2.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- Az ismeretek mindennapi helyzetekben való alkalmazási képességének kialakítása a tanórára behozott példák segítségével
- Érdeklődés felkeltése a pénzügyi-gazdasági folyamatok megismerése iránt
- Az együttműködő szemlélet kialakítása a diákokban a páros és csoportmunkában való közös tevékenységhez kötődően.

2.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új: bankszámlapénz, infláció, árszínvonal, árindex, valuta (-> konvertibilitás, konvertibilis valuta) deviza, eladás, vétel, értékpapírok; részvény, kötvény (-> állami értékpapírok), kamat, központi bank (jegybank), kereskedelmi bank, kétszintű bankrendszer
- megerősítendő: piacgazdaság, kereslet-kínálat, árfolyam, fizetőeszköz

b. Folyamatok:

- új: A pénz szerepének fizetőeszközként való változása, kibővülése (árpénz->érme->bankjegy->bankszámlapénz), infláció: az árak csökkenése/emelkedése mögött meghúzódó folyamatok, az árfolyam alakulásának folyamata

- megerősítendő: a piacon szereplő termékek árának alakulásának folyamata
- c. Összefüggések:
 - új: a fizetőeszközök típusának bővülése és a fogyasztói szokások alakulásának kapcsolata, az infláció és a kibocsátott pénzmennyiség kapcsolata, az árfolyam alakulása és az egyes valuták egymáshoz viszonyított értéke közötti kapcsolat, az értékpapírok és a kockázat mértéke közötti kapcsolat
 - megerősítendő: a kereslet-kínálat kapcsolata, az árfolyam alakulása és a legfontosabb valuták szerepe közötti kapcsolat
- d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek:
 - Az egyes valutákhoz kapcsolódó árfolyamok változásának megfigyelése, elemzése ábra segítségével
 - Megfigyelés képek elemzése által
- e. Fejlesztendő készségek, kompetenciák (mit, mivel?):
 - Természettudományos kompetencia
 - Anyanyelvi kommunikáció
 - Matematikai kompetencia
 - Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- f. Főbb tanulói tevékenységek:
 - Páros munkában képek segítségével történő feladatvégzés a pénz mint fizetőeszköz szerepének vizsgálata kapcsán
 - Páros munkában a valuta szerepének felismerése a mindennapi helyzetekhez kötődően diagram elemzésével
 - Páros munkában történő feladatvégzés az értékpapírok szerepének értékeléséhez kötődően
 - A tanári kérdésekre való válaszadás, azok mentén közös gondolkodás a témával kapcsolatban
 - Az ismeretek rögzítése

3. Szemléltető és munkaeszközök

- Számítógép és projektor a képelemzéshez és a rögzítéshez
- Feladatlapok a pénz szerepének változásának vizsgálatához
- Diagramok és feladatlap a valutaváltással kapcsolatos gyakorlati példák megoldásához
- Táblázat az értékpapírok tulajdonságainak, szerepének rögzítéséhez

4. Felhasznált irodalom

- Arday István, Kőszegi Margit, Sáriné Gál Erzsébet, Ütőné Visi Judit: Földrajz 10. tankönyv. Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet. 2015.
- Bernek Ágnes: Az ember és a Föld (Földrajz 10.). Nemzeti Tankönyvkiadó. 2010.
- <https://www.mnb.hu/letoltes/hun-ir-digitalis-boritoval.pdf>
- <http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/termeszettudomanyok/foldrajz/tarsadalomfoldrajz/a-penz-es-a-toke-szerepe-a-vilaggazdasagban/penzugyi-szolgalatas>
- <http://www.valutacentrum.hu/euro-valuta-arfolyam>

5. Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
1'	Köszöntés, adminisztráció, a hiányzók beírása				
4'	<p>Ráhangolódás: egy fotómontázs kerül kivetítésre, melyen a pénz mint fizetőeszköz jelenik meg. Tanári kérdések:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Képek kivetítése fizetőeszközökről) Mit gondoltok, mi a közös ezekben a képekben? (fizetőeszköz fogalma) • Hogyan tennétek ezeket időrendi sorrendbe? (árupénz, érme, bankjegy) • Szerintetek mi az, ami nem szerepel a képeken, de nagyon fontos fizetőeszköz napjainkban? (bankkártya, [ehhez kötődően a bankszámlapénz]) • Mi az, aminek az értékét pénzben fejezzük ki? (árak és szolgáltatások) • Milyen szerepet tölt még be a pénz eszerint? (viszonyítás -> értékmérő szerep) • (Képek kivetítése értékmegőrzéshez kötődően): szerintetek milyen szerepe lehet még a pénznek? (értékmegőrzés) <p>A pénz szerepe a mai világban, problémafelvetés: mi lehet az oka annak, hogy napjainkban a pénz az eddigieknél sokkal inkább központibb szerepet tölt be, és hová vezet ez? (napjainkhoz kapcsolódóan történelmi példák felhozatala is megtörténik, például a timokrácia fogalma kapcsán)</p>	Az óra témájának meghatározása	Ráhangolódás	Frontális munka	Számítógép, projektor, kivetített képek
6'	Feladat kijelölése: a pénz szerepe a 21. században, használatának terei (valóságos és virtuális): a készpénz használata mellett a bankszámlán lévő pénz, és ehhez kapcsolódóan a bankkártya használata is a mindennapjaink részévé vált. Ehhez kötődően pedig az online vásárlás is egyre nagyobb teret hódít. A diákok 3 téma mentén elemzik ezt a folyamatot. A padok 3 oszlopban helyezkednek el, és egy-egy oszlopban ülő diákok elemzik ugyanazt a témát párban.	Gondolatébrésztés	Ismeretek felelevenítés és alkalmazása, képelemzés	Páros munka	Kiosztott feladatlapok, képes kiegészítés

	<p>1. téma: milyen szerepe van ma a készpénz használatnak a 21. századi folyamatosan változó és megújuló világunkban? Hozzatok a használat mellett és ellen érveket! Használjátok fel a képeket is!</p> <p>2. téma: egyre több embernek van bankkártyája, melynek a használata már a mindennapjaink részét képezi. Gondoljátok végig, hogy milyen előnyökkel és hátrányokkal jár a használata! Használjátok fel a képeket is!</p> <p>3. téma: a hagyományos vásárlási formákon kívül egyre inkább teret hódít az online vásárlás is. Gondoljátok végig, hogy ez milyen lehetőségeket és veszélyeket rejt magában! Használjátok fel a képeket is!</p>				
4'	<p>Az összegyűjtött érvek és ellenérvek közös megbeszélése, azok megindoklása és következtetések levonása. Tanári kérdések:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>1. téma:</u> mikor lehet hasznos, ha van nálunk készpénz? • Milyen előnyökkel és hátrányokkal jár a használata? • <u>2. téma:</u> milyen előnyök járnak azzal, ha bankkártyát használunk a mindennapokban? • Amikor vásárlunk, akkor minden tranzakció rögzítésre kerül? Milyen szerepe lehet ennek? Mit gondoltok a készpénznél is így van ez minden esetben? • Milyen hátrányokkal járhat, milyen veszélyeket rejt magában? • <u>3. téma:</u> milyen előnyei vannak annak, hogy ma már számos terméket és szolgáltatást online is meg tudunk vásárolni? • milyen veszélyei vannak ennek, hogyan hathat ez a mindennapjainkra, a pénzünkkel való gazdálkodásra? <p>A közös megbeszélés célja az előnyök és hátrányok összegyűjtésén túl az, hogy a diákok együttesen lássák a készpénz és a bankkártya használatának szerepét a mai világban, illetve a vásárlás tereinek bővüléséből adódó lehetőségeket és veszélyeket is felismerjék, így alakítva ki egy összképet a pénz használatáról, a kapcsolódó szerepekről és terekről.</p>	Rendszerezés, rögzítés	Vázlatírás	Frontális munka	Számítógép, projektor, kivetített képek, falitábla, kréta
4'	<p>A hagyományos és az online vásárláshoz is kötődik a termék árának változása -> infláció: ehhez kapcsolódóan egy kép kerül kivetítésre. Tanári kérdések:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mit gondoltok, milyen folyamatot mutat be a kép? Gondoljatok egy 	Új anyag feldolgozása, rögzítés	Vázlatírás	Frontális munka	Számítógép, projektor, kivetített képek, füzet, íróeszköz

	<p>termék árának változására.</p> <ul style="list-style-type: none"> Milyen folyamatok állhatnak az infláció hátterében? <p>A bankjegykibocsátás fokozódása mint az egyik ok megbeszélése kapcsán rögzítésre kerül a központi bank (hazánkban a Magyar Nemzeti Bank) és a kereskedelmi bank fogalma.</p> <ul style="list-style-type: none"> Hogyan lehet ezt mérni szerintetek? (meghatározott időponthoz viszonyítás: KSH egy évvel korábbi árakhoz viszonyít [összeállított fogyasztói kosár alapján], szeptemberi adatok szerint 3% felett jár most az infláció 1 évvel ezelőtthöz képest, ennek elhelyezése is fontos (ezt megelőző időszakban kisebb mértékű volt) Mi lehet ennek az oka szerintetek? (saját tapasztalatra építés, világgazdasági folyamatokra hivatkozás -> nyersanyagok szerepére rámutatás) Tudtok-e a korábbi időszakokból inflációs folyamatra példát mondani? (1. és 2. világháború után jellemző folyamat volt) 				
3'	<p>Képek kivetítése különböző országok törvényes fizetőeszközeiről. Ezek kapcsán megtörténik a valuta és a deviza fogalmának megbeszélése.</p> <p>Tanári kérdések:</p> <ul style="list-style-type: none"> A pénz mint fizetőeszköz használatára vonatkozóan: mit beszéltünk meg a múltban, mely pénznemeknek van a legnagyobb szerepe a világgazdaságban? (példák: USA dollár, Euro) <p>A képen látható pénznemek közötti közös vonás kiemelése: idegen országok törvényes fizetőeszközei -> valuta</p> <ul style="list-style-type: none"> A valuta tehát az idegen országok törvényes fizetési eszköze. Mit gondoltok, mi lehet a különbség a valuta és a deviza fogalma között? Milyen típusú fizetőeszközök szerepelnek a képen? Mi az, amiről beszéltünk az óra elején ennek kapcsán, de nem szerepel itt? (bankszámlapénz) -> deviza fogalmának meghatározása, a különbség megértetése a két fogalom között a fogalmak rögzítésével és azok magyarázatának segítségével példák behozatalával Mit gondoltok, minden ország fizetőeszköze szabadon átváltható? (-> 	Új anyag feldolgozása , rögzítés	Képelemzés, vázlatírás	Frontális munka	Számítógép, projektor, kivetített képek, füzet, íróeszköz

	konvertibilis valuta fogalmának megbeszélése példákkal)				
6'	A külföldi országok fizetőeszközeihez kötődő fogalmak elmélyítése, elsajátítása konkrét példák elemzésével, feladatmegoldással: a diákok párban dolgoznak (a padok 3 oszlopban helyezkednek el, és egy-egy oszlopban ülő diákok elemzik ugyanazt az országot párban). Megterveznek egy utazást különböző célországokba (USA, Németország és Anglia) lépésenként. Először elemeznek egy diagramot, ami az adott valuta forinthez képest számított árfolyamának alakulását mutatja be. Ehhez kapcsolódóan meghatározzák mikor érdemes beváltani a forintot (eladási árfolyam). A végén pedig egy bizonyos összeg visszaváltásának kiszámítása történik meg, így rögzítve a vételi árfolyam fogalmát.	Új anyag feldolgozása , rögzítés	Diagramelemzés, tervezés	Páros munka	Kiosztott feladatlapok , számológép, íróeszköz
4'	A megtervezett utazások beszámolója. Az egyes országok megbeszéléséhez több páros is hozzászól. Ezalatt rögzítésre kerül az eladási és a vételi árfolyam fogalma, és következtetést vonunk le a hétköznapi helyzetekre vonatkozóan (mikor érdemes általában valutát venni és azt forintossítani).	Új anyag feldolgozása , rendszerezés, ellenőrzés		Páros munka	Kiosztott feladatlapok , füzet, íróeszköz, számítógép, projektor, kivetített diagram és képek
1'	Képek kivetítése a különböző értékpapírokról, ezáltal történik meg a téma bevezetése. Tanári kérdések: <ul style="list-style-type: none"> Milyen formákat beszélünk meg eddig, milyen módon birtokolhat az ember egy adott pénzüsszeget? Ismertek-e más lehetőségeket, mibe lehet pénzt befektetni? 	Új anyag feldolgozása , rögzítés	Vázlatírás	Frontális munka	Számítógép, projektor, kivetített képek, füzet, íróeszköz
4'	A diákok rövid ismertetőt kapnak, ami a részvényekről és a kötvényekről (ezen belül az állami értékpapírokról) szól. A szöveg elolvasása és értelmezése után előre megadott szempontok alapján elemzik azt, és ennek eredményét táblázatban rögzítik.	Új anyag feldolgozása , rendszerezés, rögzítés	Szövegértelmezés, lényegkiemelés, táblázatos rögzítés	Páros munka	Kiosztott szövegek és táblázatok
3'	A szöveg alapján rögzített információk megbeszélése, rendszerezése	Új anyag feldolgozása , rendszerezés	Vázlatírás	Frontális munka	Kiosztott szövegek és táblázatok, számítógép, projektor, kivetített diasor
3'	Ellenőrző kérdések totó szelvény kitöltésével. Az óra témájához kapcsolódnak a kérdések, melyek a rögzítést, rendszerezést szolgálják. A jó válaszlehetőségekhez tartozó betűk összeolvasásával kijön az érték szó, mely	Ellenőrzés, rendszerezés	Totó szelvény kitöltése	Egyéni munka	Totó-szelvények, toll, számítógép, projektor,

	<p>kapcsán megbeszéljük, hogy milyen jelentések fűződnek hozzá (értékmérő, értékpapír). A szelvényből minden diák kap, a kérdések kivetítésre kerülnek, ahogy a feladat után a válaszok is a megbeszéléskor.</p> <p>Az érték szó kapcsán pedig megbeszélésre kerül az óra elején felvetett probléma is, hogy vajon miért van ekkora szerepe a pénznek, hogyan viszonyulunk ahhoz, milyen értéket képvisel a saját életünkben és a gazdaságban.</p>				kivetített kérdések
1'	<p>A házi feladat kiadása (Tk. 33-37. o.). Ezenfelül kapnak egy feladatlapot (e-mailen keresztül), amin gyakorolják az átváltást és ahhoz kapcsolódóan rögzülnek bennük az órán levont következtetések, tanulságok, ez a következő órán megbeszélésre, ellenőrzésre kerül.</p>	Feladat kijelölése		Tanári közlés	Feladatlap (Svájc)
1'	<p>Az óra befejezése, értékelése – ehhez kötődően a csoportok munkájának értékelése</p>	Értékelés		Tanári közlés	

6. Mellékletek

I. A pénz szerepe a 21. században

II. A valuta fogalma és használata: USA, Németország, Svájc és Anglia

III. Az értékpapírok csoportosítása és tulajdonságai

- A kiosztott táblázathoz tartozó megoldókulcs

	Részvények	Kötvények	Állampapír
<u>Kibocsátó</u>	Részvénytársaság	Bankok és részvénytársaságok	Állam
<u>Kibocsátás célja</u>	Részvénytársaság megalapítása, bővítése	Vállalatok fejlesztése, bővítése	A gazdaság működtetése
<u>Kifizetés módja</u>	Osztalék formájában	Egyösszegű kifizetés, fix időpontban (kamatokkal)	Egyösszegű kifizetés, fix időpontban (kamatokkal)
<u>Tulajdonosi jog</u>	Van	Nincs	Nincs

IV. A totószelvény kérdései és megoldásai

Kérdések

1. Mit jelent az infláció? (a termékek és szolgáltatások árának tartós emelkedése)
2. Melyik árfolyamot kell néznünk, ha a megmaradt külföldi fizetőeszközünket szeretnénk forintra beváltani? (vételi árfolyam)
3. Mely értékpapír birtoklásával jár együtt tulajdoni jog? (részvény)
4. Mit jelent a valuta fogalma? (külföldi fizetőeszköz)
5. A kötvénynél és az állami értékpapírnál miből származik jövedelme a befektetőknek? (kamat)

V néhány termék árának emelkedése	I a termékek és szolgáltatások árának csökkenése	É a termékek és szolgáltatások árának tartós emelkedése
R vételi árfolyam	Ó középárfolyam	N eladási árfolyam
A állampapír	M kötvény	T részvény
É külföldi fizetőeszköz	U hazai fizetőeszköz	P belföldön és külföldön használt fizetőeszköz együttesen
K kamat	Ú osztalék	I kamat és osztalék együttesen

I. A pénz szerepe a 21. században

1. téma: A készpénz helye a 21. században

Hozzatok fel legalább 4-4 érvet amellet, hogy milyen előnyökkel és hátrányokkal jár az érmék és a bankjegyek használata! Használjátok fel a képeket is!

Segítő kérdések:

1. Milyen helyzetekben lehet hasznos, ha van nálunk készpénz?
2. Mire kell figyelni, ha készpénzt hordunk magunknál?
3. Milyen módon kerül rögzítésre a készpénzzel történő fizetés?

Előnyök

Hátrányok

2. téma: A bankkártya használata

Hozzatok fel legalább 4-4 érvet amellet, hogy milyen előnyökkel és hátrányokkal jár a bankkártya használata! Használjátok fel a képeket is!

Segítő kérdések

1. Hogyan teheti könnyebbé a fizetést a bankkártya használata?
2. Mi jelenthet veszélyt a használatához kötődően?
3. Milyen jellegű dolgokat lehet átutalással intézni?

Előnyök

Hátrányok

3. téma: Az online vásárlásban rejlő lehetőségek és veszélyek

Hozzatok fel legalább 4-4 érvet amellet, hogy milyen előnyökkel és hátrányokkal jár az online vásárlás! Használjátok fel a képeket is!

Segítő kérdések:

1. Milyen típusú termékeket és szolgáltatásokat lehet online vásárolni?
2. Miért intézik vásárlásaikat egyre többen online?
3. Milyen veszélyeket rejthet magában az online vásárlás?

Előnyök

Hátrányok

II/1. A valuta fogalma és használata: órai munka

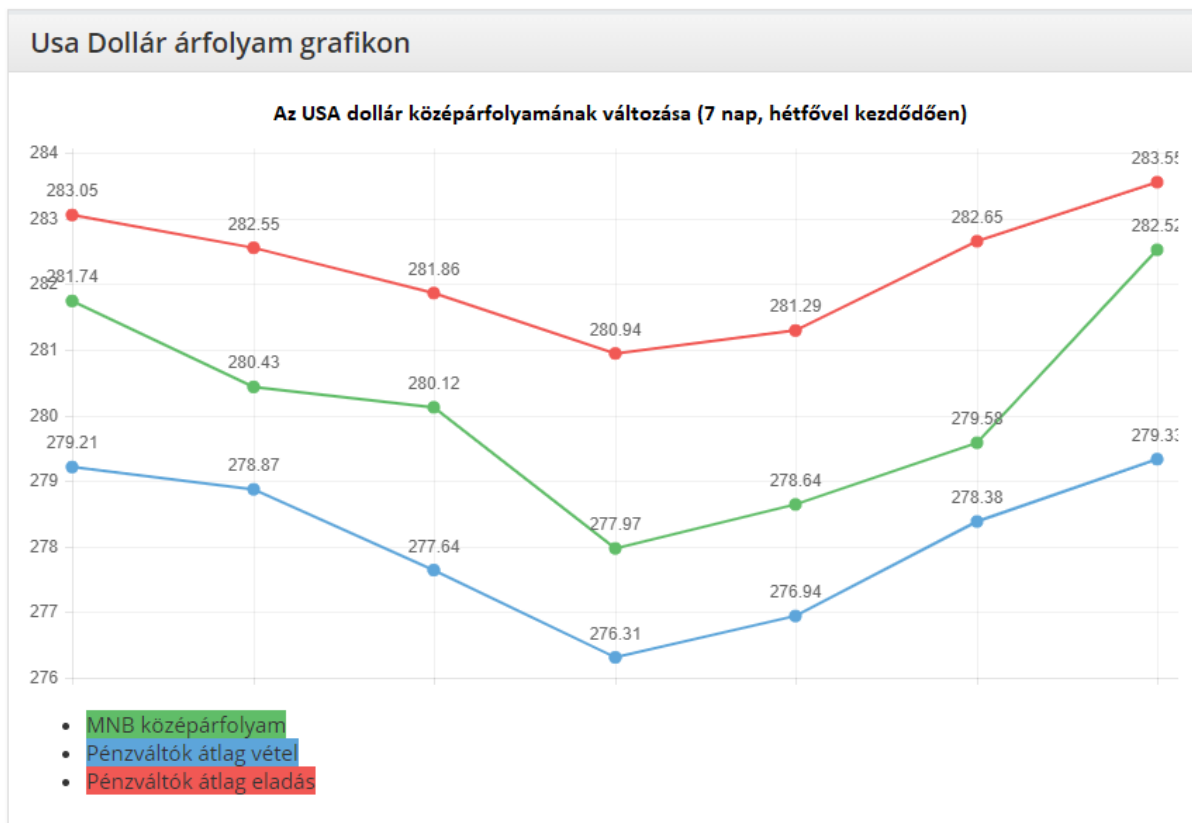
A csoport az **Amerikai Egyesült Államokba** tervez egy kéthetes utazást, mely idő alatt az Atlanti-óceán partvidékét és a Nagy-tavak vidékének megismerése a cél. Az utazás megtervezéséhez kapcsolódóan oldjátok meg az alábbi feladatokat!

Segédlet

Eladási árfolyam: ha forintunk van, akkor ezen az árfolyamon tudunk belőle valutát vásárolni -> minél kisebb, annál kedvezőbb számunkra.

Vételi árfolyam: ha valutával rendelkezünk, akkor ezen az árfolyamon hajlandó megvásárolni tőlünk az adott pénzügyintézet, tehát ilyen árfolyamon tudjuk azt „forintosítani” -> minél nagyobb, annál kedvezőbb számunkra.

1. Az utazáshoz USA dollárra lesz szükségetek. Ehhez kapcsolódóan válasszátok ki a diagram és a segédlet segítségével, hogy a grafikonon szereplő napok közül melyik nap a leginkább alkalmas a forint USA-dollárra váltásához!

2. Miután kiválasztottátok, hogy melyik nap a legkedvezőbb a forint USA dollárra való beváltására, számoljátok ki, hogy 100 000 Ft beváltásakor hány USA dollárt kaptok ezen a napon!

3. Az utazás után megmaradt 30 \$. Ezt a diagramon szereplő napok közül melyikben érdemes beváltani forintra, és hány forintot kaphattok érte ezen a napon?

.....

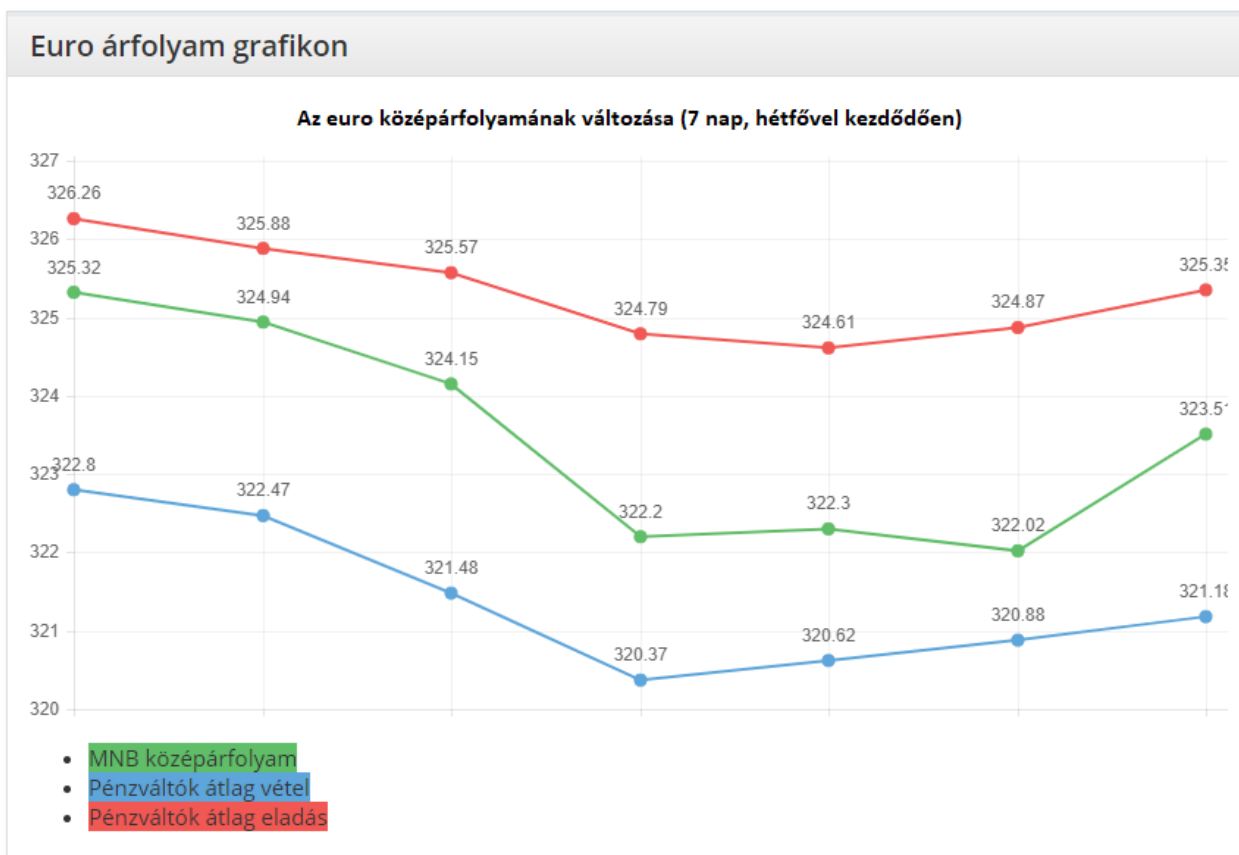
A csoport **Németországba** tervez egy ötnapos utazást, mely idő alatt az ország déli részének természeti tájainak (pl. Fekete-erdő) felfedezése a cél. Az utazás megtervezéséhez kapcsolódóan oldjátok meg az alábbi feladatokat!

Segédlet

Eladási árfolyam: ha forintunk van, akkor ezen az árfolyamon tudunk belőle valutát vásárolni -> minél kisebb, annál kedvezőbb számunkra.

Vételi árfolyam: ha valutával rendelkezünk, akkor ezen az árfolyamon hajlandó megvásárolni tőlünk az adott pénzügyintézet, tehát ilyen árfolyamon tudjuk azt „forintosítani” -> minél nagyobb, annál kedvezőbb számunkra.

1. Az utazáshoz euróra lesz szükségetek. Ehhez kapcsolódóan válasszátok ki a diagram és a segédlet segítségével, hogy a grafikonon szereplő napok közül melyik nap a leginkább alkalmas a forint euróra váltásához!

2. Miután kiválasztottátok, hogy melyik nap a legkedvezőbb a forint euróra való beváltására, számoljátok ki, hogy 100 000 Ft beváltásakor hány eurót kaptok ezen a napon!

.....

3. Az utazás után megmaradt 30 euró. Ezt a diagramon szereplő napok közül melyik napon érdemes beváltani forintra, és hány forintot kaphattok érte ezen a napon?

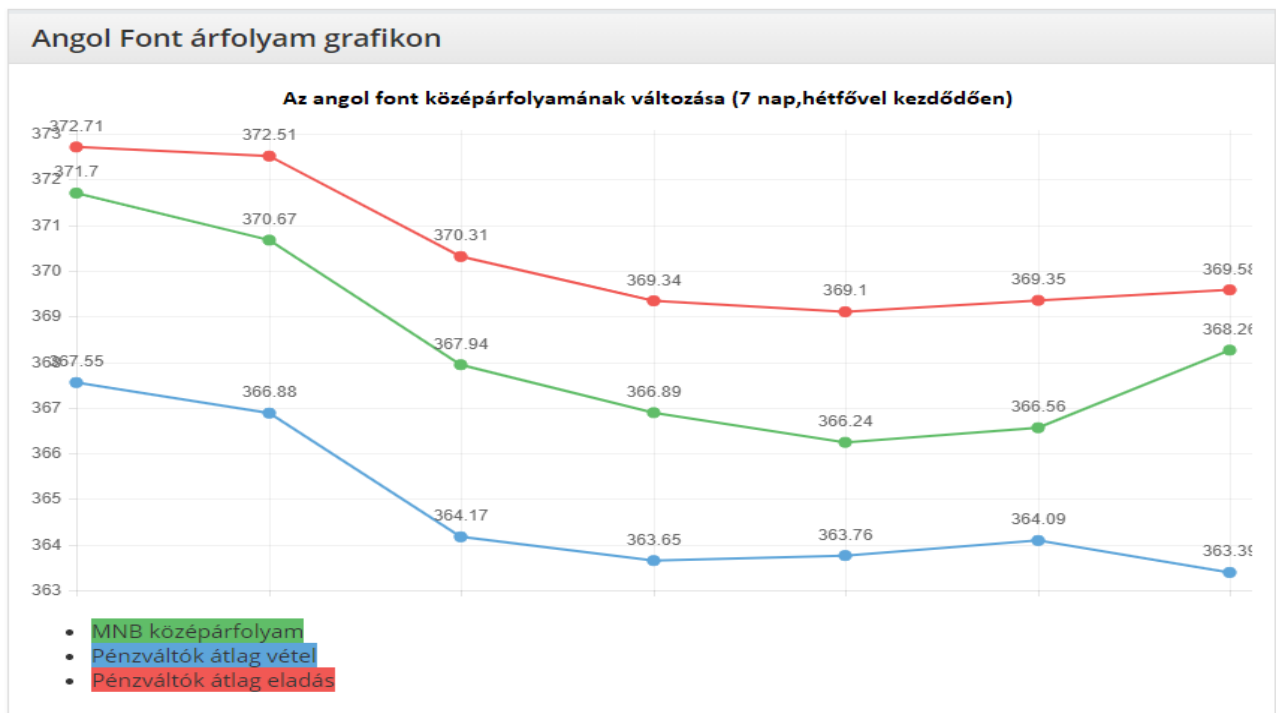
.....
A csoport az **Egyesült Királyságba** tervez egy 7 napos utazást, mely idő alatt annak déli részét, elsősorban Londont és környékének felfedezése a cél. Az utazás megtervezéséhez kapcsolódóan oldjátok meg az alábbi feladatokat!

Segédlet

Eladási árfolyam: ha forintunk van, akkor ezen az árfolyamon tudunk belőle valutát vásárolni -> minél kisebb, annál kedvezőbb számunkra.

Vételi árfolyam: ha valutával rendelkezünk, akkor ezen az árfolyamon hajlandó megvásárolni tőlünk az adott pénzüintézet, tehát ilyen árfolyamon tudjuk azt „forintosítani” -> minél nagyobb, annál kedvezőbb számunkra.

1. Az utazáshoz angol fontra lesz szükségetek. Ehhez kapcsolódóan válasszátok ki a diagram és a segédlet segítségével, hogy a grafikonon szereplő napok közül melyik nap a leginkább alkalmas a forint angol fontra váltásához!

2. Miután kiválasztottátok, hogy melyik nap a legkedvezőbb a forint angol fontra való beváltására, számoljátok ki, hogy 100 000 Ft beváltásakor hány fontot kaptok ezen a napon!

.....

3. Az utazás után megmaradt 30 font. Ezt a diagramon szereplő napok közül melyikén érdemes beváltani forintra, és hány forintot kaphattok érte ezen a napon?

.....

II/2. A valuta fogalma és használata: házi feladat

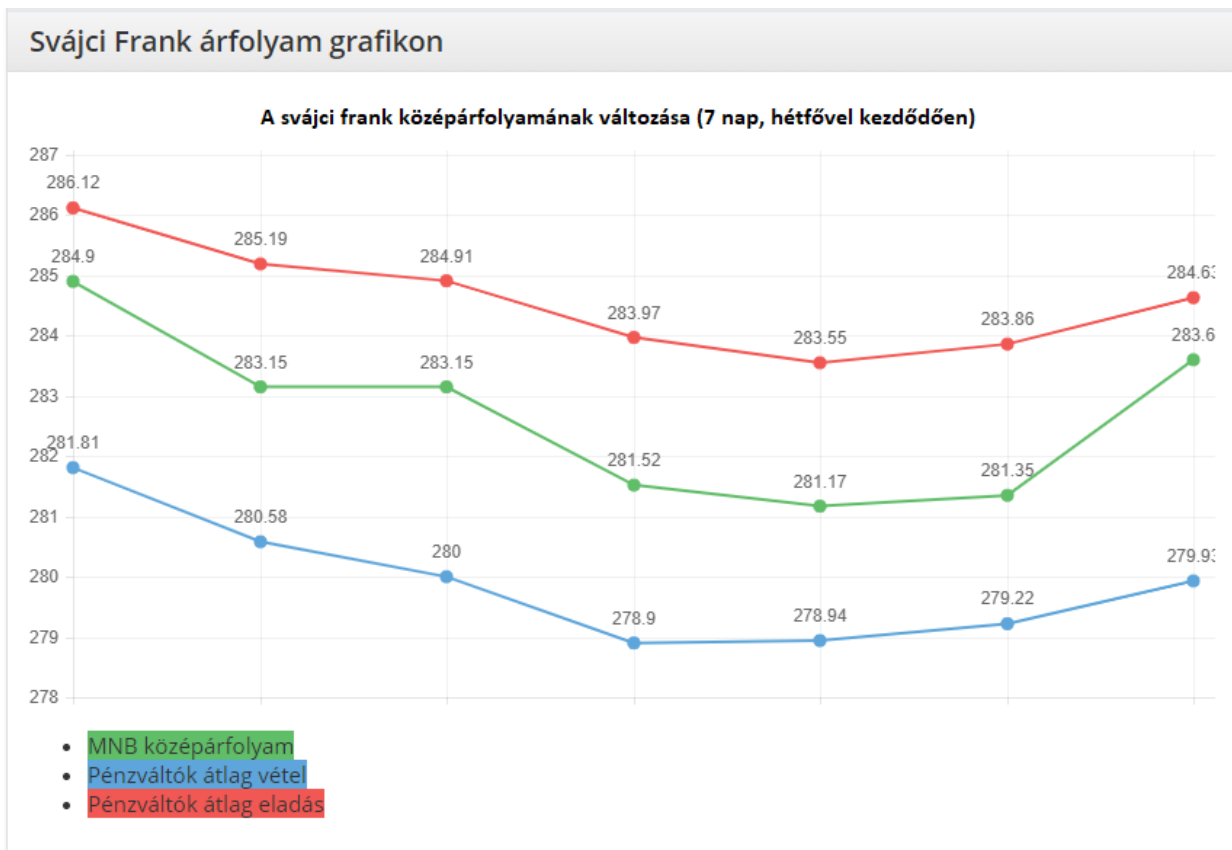
A csoport **Svájcba** tervez egy ötnapos utazást, mely idő alatt a legfontosabb városok nevezetességeit megismerése a cél. Az utazás megtervezéséhez kapcsolódóan oldjátok meg az alábbi feladatokat!

Segédlet

Eladási árfolyam: ha forintunk van, akkor ezen az árfolyamon tudunk belőle valutát vásárolni -> minél kisebb, annál kedvezőbb számunkra.

Vételi árfolyam: ha valutával rendelkezünk, akkor ezen az árfolyamon hajlandó megvásárolni tőlünk az adott pénzügyintézet, tehát ilyen árfolyamon tudjuk azt „forintosítani” -> minél nagyobb, annál kedvezőbb számunkra.

1. Az utazáshoz svájci frankra lesz szükségetek. Ehhez kapcsolódóan válasszátok ki a diagram és a segédlet segítségével, hogy a grafikonon szereplő napok közül melyik nap a leginkább alkalmas a forint svájci frankra váltásához!

2. Miután kiválasztottátok, hogy melyik nap a legkedvezőbb a forint svájci frankra való beváltására, számoljátok ki, hogy 100 000 Ft beváltásakor hány svájci frankot kaptok ezen a napon!

.....

3. Az utazás után megmaradt 30 svájci frank. Ezt a diagramon szereplő napok közül melyikén érdemes beváltani forintra, és hány forintot kaphattok érte ezen a napon?

.....

III. Az értékpapírok csoportosítása és tulajdonságai

Olvassátok el az alábbi szöveget, és egészítsétek ki a táblázatot!

A készpénzhez és a bankszámlapénzhez kötődő adás-vételi forgalom mellett egyre nagyobb szerepet kapnak az értékpapírok is. Az értékpapír egy jövőre vonatkozó fizetési ígéret, amely esetén az értékpapír kibocsátója kötelezettséget vállal azért cserébe, hogy használja az értékpapír megvásárlójának tőkéjét. Az értékpapír megvásárlója így jogot szerez (pénzbeli követelései lehetnek az értékpapírt kibocsátó szervezet felé). Többféle csoportot lehet megkülönböztetni: az állampapír, a kötvény és a részvény.

Az értékpapírok egyik típusa a kötvény; ilyenkor az értékpapír (azaz a kötvény) megvásárlója hitelt ad annak kibocsátójának. A kibocsátó vállalja, hogy a papíron szereplő pénzüsszeget kamattal együtt fizeti vissza meghatározott időben. Ilyen típusú értékpapírt kibocsáthatnak bankok és részvénytársaságok egyaránt. Ezen típusú értékpapír tulajdonosi jogokat nem biztosít, megvásárlójának a rögzített összegű (kamattal együtt történő), előre kijelölt időpontban való kifizetés jelent előre kiszámítható jövedelmet.

Az értékpapírok második típusa az állampapír. Jellemzői megegyeznek az előző bekezdésben leírtakkal (fix időpontban kifizetés kamattal együtt, tulajdonosi jogokat nem biztosít), ebben az esetben azonban a kibocsátó maga az állam. Célja, hogy tőkét szerezzen feladatai ellátásához, a gazdaság zavartalan működésének fenntartásához.

A részvény az értékpapírok harmadik típusa, tulajdonosi jogokat biztosít; a részvény tulajdonosa osztalékot (a vállalat nyereségének arányos része) kap annak függvényében, hogy milyen arányban birtokolja az adott vállalat részvényeit, emellett a döntéshozatalban is szerephez jut (például szavazati joggal rendelkezik). Ezt részvénytársaságok bocsátják ki azok alapításakor vagy akkor, ha további tőkére van szükség a működéséhez.

	Részvények		
Kibocsátó			
Kibocsátás célja			A gazdaság működtetése
Kifizetés módja			
Tulajdonosi jog		Nincs	